

Adviesnota aan het Algemeen bestuur

Datum	5 augustus 2025
Steller	Eric Heitzer, Aniek Janssen
Agendapunt	6
Onderwerp	Opvolging zienswijzen ontwerpbegroting 2026-2029 en begrotingswijziging 2025
Bijlagen	Bijlage 6b; Zienswijzen begroting-begrotingswijziging per gemeente Bijlage 6c; Concept terugkoppeling gemeenteraden Bijlage 6d; Begroting 2026-2029 en begrotingswijziging 2025 Bijlage 6e; Actualisatie financiële doorrekening 2026-2029

Inleiding

In haar vergadering van 17 april 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de MGR de ontwerpbegroting 2026 – 2029 en de begrotingswijziging 2025 besproken waarna deze voor zienswijze is voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. In deze adviesnota stellen wij een terugkoppeling op de ingediende zienswijzen en een eventuele verwerking in de ontwerpbegroting 2026-2029 en de begrotingswijziging 2025 voor, die ter vaststelling wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van de MGR.

Toelichting

Van alle gemeenten heeft de MGR een reactie ontvangen op het verzoek om een zienswijze in te dienen. Een aantal gemeenten heeft daarbij aangegeven geen zienswijze in te willen dienen. Voorafgaand aan het ter vaststelling voorleggen aan het Algemeen Bestuur dienen de gemeenteraden in kennis te worden gesteld van het oordeel van het Dagelijks Bestuur van de MGR op de ingediende zienswijzen en welke conclusies hieraan zijn verbonden (middels de voorgestelde brief in bijlage 9c).

De inhoudelijke opmerkingen (en onze voorgestelde reactie hierop) betreffen:

Opmerking:

In de ontwerpbegroting 2026-2029 zijn de gevolgen op inhoud en financiën alsmede de risico's van de aansluiting van Midden-Limburg opgenomen. In deze begroting zijn een aantal aannames gedaan, wat logisch is voorafgaande aan de daadwerkelijke aansluiting. De uitvoeringskosten voor de Noord-Limburgse gemeenten nemen niet toe als gevolg van de toetreding van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1. Mocht de verdere voorbereiding en verfijning leiden tot een aanpassing van de begroting met een aanzienlijk financieel effect, vernemen we dit graag zo snel mogelijk, dus eerder dan het door u genoemde reguliere moment van indiening begrotingswijziging 2026 (voorjaar 2026).

Reactie:

Het Algemeen bestuur heeft op 16 januari ingestemd met de voorgestelde aanpassing van de Gemeenschappelijke regeling van de MGR, waarin is opgenomen de voorgenomen aansluiting van module 1 van de Midden-Limburgse gemeenten. Het Algemeen bestuur heeft hierbij opdracht gegeven om de financiële gevolgen van de voorgenomen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeente inzichtelijk te maken in de begroting 2026-2029.

De voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling van de MGR is voor zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd en daarnaast is door de MGR de begroting 2026-2029 opgesteld, waarbij de aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten is verwerkt. Medio maart is de kwartiermaker gestart met de opdracht om de voorgenomen aansluiting verder uit te werken.

Op 23 juli 2025 heeft de kwartiermaker het rapport "Veranderopgave bedrijfsvoering sociaal domein Noord- en Midden-Limburg opgesteld. In dit rapport zijn de benodigde functies in fte nader uitgewerkt alsmede het tijdsplan van de daadwerkelijke overgang van de medewerkers naar de MGR. Ten opzichte van de begroting 2026 worden de navolgende wijzigingen voorgesteld:

Het aantal fte's dat overgaat naar de MGR wordt uitgebreid met 1,06.

Ten aanzien van de implementatiefase geldt dat de beoogde overgang van medewerkers op 1 januari 2026 niet haalbaar is. De overgang van de toezichthouders Noord-Limburg is voorzien voor 1 april 2026 en de aansluiting van Midden-Limburg op 1 oktober 2026 met uitzondering van de medewerkers facturatie. Voor wat betreft het team facturatie zal eerst nader onderzoek plaatsvinden of en op welk tijdstip de overgang naar de MGR zal plaatsvinden.

De financiële gevolgen van de voorgenomen aansluiting zijn verwerkt in de notitie "Actualisatie financiële doorrekening 2026-2029", toegevoegd als bijlage 9d. Deze notitie zal als bijlage bij de beantwoording van de zienswijze aan de 14 gemeenten ter beschikking worden gesteld. Uit de notitie uitwerking aansluiting Midden-Limburg module 1 bij de MGR blijkt dat de toetreding van de Midden-Limburgse gemeenten leidt tot een schaalvoordeel die zichtbaar is in de bijdragen voor de Noord-Limburgse gemeenten. Als gevolg van de latere toetreding op 1 oktober 2026 wordt dit voordeel pas later gerealiseerd en leidt dit in 2026 tot een hogere gemeentelijke bijdrage voor module 1 van de Noord-Limburgse gemeenten.

Ten aanzien van de Midden-Limburgse gemeenten geldt dat de bijdrage aan module 1 in samenhang dient te worden gezien met de verschuiving van formatieplaatsen die momenteel binnen de Midden-Limburgse gemeenten is belegd.

Middels de bijlage "Actualisatie financiële doorrekening 2026-2029" worden de Raden nader geïnformeerd over de financiële consequenties van de financiële wijzigingen van de beoogde aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1. De MGR adviseert om de begroting 2026-2029 door het AB ongewijzigd vast te stellen en de aanpassingen uit de bijlage te verwerken in de begrotingswijziging 2026 onder voorbehoud van goedkeuring van de gemeenteraden van de aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1.

Met opmerkingen [EH1]: @Janny Kuijpers tekst aangepast op verzoek van DB

Opmerking:

De MGR wordt opgeroepen om, gelet op onzekerheden en aannames over consequenties van de aansluiting op module 1 door Midden-Limburgse gemeenten, de financiële gevolgen van de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling vooralsnog niet op te nemen in de meerjarenbegroting 2026-2029 en dit pas te doen wanneer het totale financiële kader van de aansluiting (en besluitvorming hieromtrent) duidelijk is.

Reactie:

De MGR heeft in opdracht van het Algemeen bestuur een begroting 2026-2029 opgesteld waarin de financiële gevolgen zijn verwerkt. Inmiddels is er door de kwartiermaker het rapport "Veranderopgave bedrijfsvoering sociaal domein Noord- en Midden-Limburg opgesteld. Hiermee zijn de financiële gevolgen voor de aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten nader verfijnd, waarover de gemeenteraden middels een bijlage bij deze zienswijze nader worden geïnformeerd.

De MGR adviseert om de begroting 2026-2029 door het AB ongewijzigd vast te stellen en de aanpassingen uit de bijlage te verwerken in de begrotingswijziging 2026 onder voorbehoud van goedkeuring van de gemeenteraden van de aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1. Deze lijn wordt ook geadviseerd door de toezichthouder vanuit de provincie.

Indien de gemeenteraden niet instemmen met de voorgenomen aansluiting van Midden-Limburg, dan zal dit besluit financieel verwerkt worden in de begrotingswijziging 2026.

Opmerking:

Van de MGR wordt met betrekking tot de uitvoeringskosten verwacht dat zij vanaf begrotingsjaar 2027 in principe extra kosten van zowel bestaand beleid als nieuw beleid opvangt binnen de eigen exploitatie. Alleen hogere uitvoeringskosten als gevolg van indexering van lonen en prijzen komen dan voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking. Met betrekking tot de uitgaven van de regionale begroting BW MO B&P worden de bestaande regionale afstemmingsafspraken voorafgaand aan eventuele aanpassingen gehandhaafd.

Reactie:

De MGR is in de kern beleidsarm. De bijdragen van gemeenten zijn direct gekoppeld aan de taken en de opdracht die de MGR heeft. In het AB van 22 mei 2025 is de adviesnota opdrachtnemerschap en eigenaarschap MGR vastgesteld. Hiermee is geborgd dat de MGR geen nieuwe taken oppakt die niet past binnen de begroting, tenzij dit door het Dagelijks bestuur is goedgekeurd. Hiermee wordt voorkomen dat er een uitbreiding plaatsvindt van de taken door de MGR. Jaarlijks wordt het financieel resultaat verrekend met de gemeenten, wat betekent dat de MGR reëel moet begroten, er zijn immers geen financiële reserves. Gemeenten mogen verwachten dat de MGR een 'lean'-organisatie is waarbij uiterst zorgvuldig met financiële middelen wordt omgegaan. Echter, gemeenten verwachten ook een zeker kwaliteitsniveau van de uitvoering van de MGR en daar zijn kosten aan verbonden.

Opmerking:

Met betrekking tot de uitgaven van de regionale begroting BW MO B&P worden de bestaande regionale afstemmingsafspraken voorafgaand aan eventuele aanpassingen gehandhaafd.

Reactie:

Binnen de regionale begroting BW MO B&P zijn regionale afspraken gemaakt welke kosten ten laste van de regionale begroting BW MO B&P komen. Wijzigingen van de regionale afspraken is alleen mogelijk indien dit vooraf regionaal is afgestemd en er een bestuurlijk akkoord hiervoor is.

Opmerking:

De kosten van de begroting BW MO B&P lopen in 2025 en 2026 op. Het blijvend uitbreiden van plekken of opdrachten is niet houdbaar. Een analyse naar oorzaken waarom de druk hoog blijft is gewenst evenals oplossingsrichtingen. Deze analyse en oplossingsrichting zien we graag opgenomen in de begroting 2027 en verder.

Reactie:

Het aantal plekken beschermd wonen binnen de regionale begroting BW MO B&P is met 40 toegenomen sinds 2022 tot in totaal 298 voor 2026. Hiervan hebben 24 plekken op het nieuwe programma van WonenPlus en zijn er 9 safehouse plekken gerealiseerd. De MGR zal een nadere analyse en oplossingsrichting maken en dit regionaal afstemmen met de 14 gemeenten en meenemen in de begroting 2027.

Opmerking:

Er wordt de bezorgdheid uitgesproken over de risico's zoals die in de begroting 2026-2029 zijn beschreven ten aanzien van 'Financiële problemen bij essentiële aanbieders' en 'Een cruciale aanbieder gaat failliet'.

Reactie:

De MGR onderschrijft middels het beschreven risico dat een cruciale zorgaanbieder failliet kan gaan dat deze situatie tot de mogelijkheden behoort. Middels de maandelijkse monitoring waarborgt de MGR dat er tijdig door de zorgaanbieder wordt ingegrepen bij verslechterende omstandigheden. Een mogelijk faillissement van een cruciale aanbieder leidt tot extra kosten waarvan de aard en omvang van de kosten onzeker zijn.

Opmerking:

Hoe worden voorzieningen ten behoeve van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie op de verschillende locaties in Noord- en Midden-Limburg bekostigd?

Reactie:

De hiervoor beschreven voorzieningen worden geheel bekostigd vanuit de regionale begroting BW MO B&P.

Opmerking:

Gelet op de verandering van de beoogde deelname van Midden-Limburg aan Module 1, is het aannemelijk dat dit aanvullende frictiekosten met zich meebrengt. Indien er sprake is van frictiekosten, komen deze kosten voor rekening van de toetredende gemeenten?

Reactie:

Voor wat betreft de aansluiting van de gemeente uit Midden-Limburg worden frictiekosten verwacht ten aanzien van uitbreiding van kantoorruimte, inrichting werkplekken etc. De kosten voor de aanpassingen van de bestaande huisvesting in het kantoor in Venray is opgenomen in de gewijzigde begroting 2025.

Aanvullend wordt op het gemeentehuis van Roermond huisvesting gecreëerd voor een 7-tal werkplekken.

Hiervoor zijn geen extra frictiekosten voorzien, aangezien deze werkplekken nu ook al door een deel van de medewerkers vanuit Midden-Limburg gebruikt worden. Aanvullende c.q. incidentele kosten als gevolg van de toetreding van de medewerkers van Midden-Limburg bij module 1, komen ten laste van alle 14 deelnemende gemeenten aan module 1.

Met opmerkingen [EH2]: @Janny Kuijpers tekst aangepast op verzoek van DB

Opmerking:

De MGR wordt gevraagd zorg te dragen voor een zorgvuldig en gefaseerd besluitvormingsproces bij de voorgenomen toetreding van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1, waarbij aspecten als inspraak, betrokkenheid, keuzes en beslismomenten zijn meegenomen alvorens tot uitvoering wordt overgegaan.

Daarnaast wordt gevraagd om inzake in het plan van aanpak van de kwartiermaker.

Reactie:

De MGR begrijpt het belang van een zorgvuldig besluitvormingsproces. Conform de eisen uit de Wet gemeenschappelijke regeling wordt voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling waarbij Midden-Limburg toetreedt tot module 1 op dit moment een besluitvormingsproces doorlopen in twee fasen. Het plan van aanpak van de kwartiermaker gaat uit van een vaststelling van de gewijzigde GR, met als resultaat een gedragen en onderbouwd plan van aanpak, met oog voor de effecten en risico's en daarop uit te zetten beheersmaatregelen en met inachtneming van de te doorlopen wettelijke en/of gemeentelijke procedures ten aanzien van personele consequenties. Het plan van aanpak wordt eind 2025 geagendeerd in de individuele gemeenten.

Opmerking:

Er wordt gevraagd duidelijkheid te geven over de wijze waarop de onafhankelijkheid van toezichthouders binnen de inkooporganisatie wordt geborgd, binnen de wettelijke kaders.

Reactie:

Op dit moment wordt in samenwerking met beleidsmedewerkers uit Noord- en Midden-Limburg en de toezichthouders van Noord- en Midden-Limburg gewerkt aan een regionaal beleids- en uitvoeringsplan toezicht en handhaving. Dit plan wordt in het voorjaar van 2026 ter vaststelling voorgelegd aan de colleges van de 14 gemeenten. Het regionaal beleids- en uitvoeringsplan verschaft helderheid over de rollen, taken en verantwoordingslijnen binnen het toezicht op kwaliteit (Wmo) en rechtmatigheid (Jeugd en Wmo).

Impact op de MGR	
- Op basis van de vragen die bij de ingediende zienswijzen zijn gesteld is het voorstel om de ontwerpbegroting 2026-2029 en de begrotingswijziging 2025 niet aan te passen. - De financiële gevolgen van de voorgenen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1 voor de begroting 2026-2029, zijn inzichtelijk gemaakt in de notitie 'Actualisatie financiële doorrekening 2026-2029'.	
Voorstel	
- De ontwerpbegroting 2026-2029 en de begrotingswijziging 2025, met in achtneming van de ingediende zienswijzen, ongewijzigd ter vaststelling voor te leggen aan het Algemeen Bestuur in de vergadering van 4 september 2025. - In het Algemeen bestuur van 27 november 2025 een adviesnota op te stellen ter vaststelling van de gemeentelijke bijdrage 2026, rekening houdend met de besluitvorming over de wijziging van de GR door de gemeenteraden in het najaar 2025. - Op basis van de besluitvorming in het Algemeen bestuur van 27 november 2025 de financiële gevolgen voor de begroting 2026 te verwerken in de begrotingswijziging 2026.	
Besluit algemeen bestuur MGR sociaal domein Limburg-Noord:	
Het AB besluit de begroting 2025-2028 en de begrotingswijziging 2024 met inachtneming van de ingediende zienswijzen vast te stellen.	
Beesel, 4 september 2025	
De secretaris-directeur,	De voorzitter,
J. Kuijpers	M. Leenders